

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S043

ETI.43.HR.R.K2.12

40215

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Vlasničko pravo i moralni obziri**

Prema službenim podacima Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (...) iz 2016. godine, na svjetskoj se razini godišnje baci, odnosno propadne 1,3 milijarda tona hrane, što predstavlja jednu trećinu ukupno proizvedene hrane. U zemljama članicama Europske unije godišnje se baci 89 milijuna tona hrane, dok je u hrvatskim prilikama riječ o broju od 400.000 tona hrane godišnje, što je oko 93 kilograma hrane po stanovniku (...).

Prema rezultatima detaljnog istraživanja koje je provela tvrtka *Economist Intelligence Unit* (EIU), Francuska je prva u Europi i svijetu po pitanju održivosti prehrane. Naime, Francuska baca samo 1,8 posto svoje ukupne proizvodnje hrane, ostvarujući zapanjujuću razinu učinkovitosti, i pritom služi na primjer ostalim državama svijeta. Ova visoka razina učinkovitosti postignuta je zahvaljujući trajnim naporima više dosadašnjih francuskih vlada, a uz druge zakonske inicijative implementirane kako bi se što učinkovitije raspolagalo proizvedenom hranom, tome je pridonio i zakon iz 2016. godine koji velikim supermarketima (površine iznad 400 četvornih metara) brani bacanje hrane koja je blizu isteka roka trajanja.

Francuski zakon izazvao je pozitivne reakcije diljem Europske unije i mnoge potaknuo na razmišljanje o tome zašto takav zakon nije obvezujući na razini čitave Unije, pa i svijeta. Naime, u 2016. godini u Francuskoj je uočen zabrinjavajući problem povećanja broja beskućnika koji su pretraživali sadržaj spremnika za otpad, što je mnoge vlasnike trgovina natjeralo na pokušaj zaključavanja spremnika. Umjesto takvih postupaka, [pa čak i namjernog uništavanja jestive hrane prosipanjem izbjeljivača], Francuska je usvojila zakon koji od trgovaca zahtijeva doniranje hrane dobrotvornim organizacijama. Slično rješenje problema moglo bi se početi primjenjivati i za tekstilni otpad...

Begić, J., *Kultura doniranja hrane: Utjecaj zakonodavnog okvira na društveno odgovorno poslovanje u: Zbornik radova 8. konferencije o društveno odgovornom poslovanju, i Ekovjesnik*, datum izdanja: 9. 5. 2018.

Etika

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „moralni obziri”, „odgovornost”, „solidarnost”, „moralne i zakonske granice prava vlasništva” i „prirodni resursi i ekološka svijest”.

1. S kojim bi se vrstama etičke teorije i argumentacije mogao opravdati zakon o zabrani bacanja jestive hrane u velikim trgovačkim tvrtkama? Obrazložite svoj stav.
2. Objasnite treba li pravo vlasnika da raspolaže svojim dobrima biti apsolutno ili trebaju postojati moralne i zakonske granice u raspolaganju vlasništvom.
3. Objasnite što je zajedničko, a što različito moralnim prosuđivanjima i zakonskoj regulativi.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. moralno obzirnoga djelovanja lokalnih zajednica ili državnih institucija u ublažavanju nedaća potrebitih
2. mogućega zajedničkog djelovanja na lokalnoj, državnoj ili svjetskoj razini koje bi promicalo ljudsku solidarnost i odgovorno postupanje pred rastućim oblicima nejednakosti.

List za čistopis

List za čistopis

03

Etika

List za čistopis

Blank lined area for writing the clean copy.

ETI IK-2 D-S043

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

Prazna stranica

Prazna stranica

